

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-347/23-T

Název	Základní škola Klimkovice, příspěvková organizace
Sídlo	Vřesinská 22, 742 83 Klimkovice
E-mail	info@zsklimkovice.cz
IČO	60609397
Identifikátor	600138640
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslava Hoňková
Zřizovatel	město Klimkovice
Místo inspekční činnosti	Vřesinská 22, 742 83 Klimkovice
Inspekční činnost na místě	13. 2. 2023 – 15. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Klimkovice, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V základní škole se vzdělávalo v 25 třídách 530 žáků, u 47 z nich byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby druhého až čtvrtého stupně podpory. Pět žáků bylo vyučováno podle individuálního vzdělávacího plánu. Žáci základní školy jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s názvem Tvořivá škola Klimkovice, ve kterém je zapracována vzdělávací oblast informatika, angličtina je vyučována od prvního ročníku a je posílena výuka povinně volitelných předmětů v přírodovědné nebo jazykové oblasti. Vytýčeným cílem vzdělávací strategie je podpora aktivního učení a rozvoj funkčních gramotností. Škola je spádovou pro okolní obce Olbramice, Zbyslavice, Vřesinu a Bravantice, ve kterých je poskytováno vzdělávání pouze v prvním až pátém ročníku místních základních škol. Přehledné informace o subjektu jsou dostupné na webových stránkách www.zsklimkovice.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy při vedení organizace vychází z koncepce rozvoje školy, zkušeností a dovedností, které si trvale rozšiřuje průběžným vzděláváním a každodenní praxí. Nejčastěji využívá způsob řízení založený na bezprostředním osobním kontaktu se zaměstnanci i žáky, přičemž důraz klade na příznivé klima a řádný chod organizace. V pedagogické i kontrolní oblasti delegovala část kompetencí na svou zástupkyni a na vedoucí metodických orgánů školy. Jejich poznatky a zjištění z chodu školy a stavu rozpracovaných celoročních úkolů jsou pravidelně prezentovány na měsíčních provozních poradách, rozšířených navíc o účast členů školního poradenského pracoviště a vedoucí vychovatelku školní družiny. Vzájemná informovanost je efektivně zajištěna prostřednictvím vnitřního sdílení na společném disku a využíváním internetových aplikací.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je každý rok vyváženě zaměřeno jednak na konkrétní potřebu školy, ale také na naplňování odborných zájmů jednotlivých vyučujících. Ve škole metodicky působí několik vlastních proškolených mentorů. Ředitelka školy pravidelně hospituje a kontroluje výuku, závěry jsou vyhodnocovány a slouží jako podklad pro další rozvoj organizace. Mentori v čele metodických orgánů i jednotliví učitelé se podílí na účinné pedagogické podpoře formou vzájemných hospitací. Smyslem kolegiálních náslechlů je inspirace při využívání metod a forem výuky, znalost stanovení a vyhodnocení cílů výuky nebo zpětná vazba k vybraným jevům (způsob vedení komunikace, apod.). Z anketního zjištění od učitelů vyplývá, že vnímají hospitační činnost od vedení i kolegů jako běžnou a přínosnou součást své práce. V organizaci jsou vytvořeny podnětné podmínky pro začlenění začínajících učitelů, které zahrnují nejen zaškolovací program a stanovení uvádějícího učitele, ale také vzájemné inspirativní hospitace u kolegů, podpořené popisnou zpětnou vazbou při rozboru výuky. Ve škole jsou několikrát ročně organizována pedagogická inspirativní setkání, která jsou pro učitele nenásilným metodickým nástrojem vzájemného odborného obohacování. Každý učitel si na školní rok vytváří plán osobního rozvoje, jehož naplnění je ověřováno v praxi.

Žákům škola nabízí podnětné, estetické a pečlivě udržované prostředí. Učebny školy jsou vybaveny digitální technikou, didaktickými pomůckami a výukovými materiály, které jsou pravidelně využívány ke zvyšování názornosti ve výuce. K dispozici jsou moderní odborné učebny informatiky, fyziky, chemie a pracovních činností. Vzhledem k trvalému nárůstu počtu žáků a jejich dělení do skupin škola musela některé specializované učebny adaptovat na kmenové třídy a ztratila částečně možnost výuky v odborném prostředí.

Pět oddělení školní družiny využívá ke své činnosti vlastní herny i uzpůsobené běžné školní třídy. Vybavenost spotřebním materiálem a pomůckami je dostatečná. Pro nerušené organizování své stěžejní zájmové činnosti má školní družina stanovené časové rozmezí, ve kterém by žáci neměli odcházet domů, aby se mohli intenzivně věnovat nabízené činnosti.

Žáci jsou, a to i opakovaně, způsobem přiměřeným jejich věku seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. Škola eviduje a odškodňuje převážné množství vzniklých úrazů. Zvýšená úrazovost souvisí s důsledností evidence a výpadkem pravidelného pohybu žáků. V této oblasti by se škola měla zaměřit na rozsáhlejší prevenci zaměřenou na předcházení úrazů při sportovních aktivitách.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole byly provedeny hospitace u většiny vyučujících a tříd. Sledovaná výuka na obou stupních byla promyšlená. Učitelé ji vedli za účelem dosažení přiměřeně náročných vzdělávacích cílů, které vycházely z požadovaných výstupů a v závěru výuky je ověřovali. Stanovení cíle a vhodná motivace směřovala ve většině vyučovacích hodin k zapojení žáků do jejich realizace a aktivního plnění úkolů. Učivo bylo podáváno v souvislostech a žáci téměř vždy věděli proč a za jakým účelem pracují. Ve většině zhlédnuté výuky převládaly účelně volené metody a formy vzdělávání. V souladu s dlouhodobými výsledky mentorské pomoci a kolegiálního obohacování vyučující dodržovali účelnou strukturu výuky a často zařazovali metody podporující kooperaci ve výuce. Frontálně připravená hodina se jako celek vyskytla jen výjimečně a téměř vždy byla doplněna o snahu co nejčastěji aktivizovat žáky během řízeného rozhovoru. Účelné střídání frontální výuky se skupinovou nebo samostatnou prací podporovalo vnitřní motivaci a udržovalo stálou pozornost a zájem žáků.

Učitelé promyšleně zařazovali prvky badatelské výuky tak, aby většina aktivity spočívala v práci žáků a oni se stali jen průvodci, kteří korigují jejich činnost. Na prvním stupni si v takto připravené výuce žáci mohli volit úkoly s různou obtížností řešení, luštili šifru nebo sestavovali slovní úlohu podle zadaných kritérií. Na druhém stupni žáci často vycházeli ze společně vytvořené myšlenkové mapy, v laboratoři pracovali ve dvojicích podle stanoveného pracovního postupu nebo modelovali výsledky práce z 3D stavebnice. U takto připravené práce žáci dokázali samostatně nalézt i variantní řešení daného úkolu a práce s chybou byla přirozenou součástí bádání. Průběžné výsledky žáků byly hodnoceny a účelně poskytovaná formativní zpětná vazba je motivovala k další práci. Práce, zvláště na prvním stupni, byla účelně proložena krátkými fyzickými aktivitami nebo zpěvem.

Žáci navazovali na již probrané znalosti a dovednosti, ale učitelé dokázali zúročit i vlastní zkušenosti žáků z reálného života a znalosti specifík regionu, ve kterém žijí. Napříč výukou prvního i druhého stupně vyučující zařazovali pro podporu názornosti didaktickou techniku. Na dotykových tabulích využívali žáci jejich interaktivitu a byli vedeni k vyhledávání informací i na vlastním mobilním zařízení. V jazykové laboratoři si zaznamenávali mluvené nahrávky, které následně slouží ke korekci opakujících se chyb.

Často zařazovaná práce s texty a provázanost s matematikou (především na prvním stupni) podporovala rozvoj funkčních gramotností ve výuce. Žáci byli vedeni v průběhu výuky k sebehodnocení a učitelé si ověřovali postupné zvládnutí učiva. V případě prezentace dílčích úkolů se většinou vzájemně hodnotili podle předem stanovených kritérií. K většímu rozvoji žákovských dovedností a talentu by účinně přispělo častější zařazování aktivit založených na kritickém posuzování poznatků z širší palety, hlavně tištěných, informačních zdrojů. Rozšíření jejich vzdělávacího potenciálu pomůže také cílená diferenciací výuky,

určená žákům s podporou nebo těm, kteří pracují rychlejším tempem. Žáci s diagnostikovanými výukovými problémy využívali ke zvládnutí náročných situací spolupráci s asistentem nebo individuální přístup učitele. Při společné práci byli běžně integrováni do práce skupin.

Vzdělávací program zájmového vzdělávání umožňuje žákům trávit smysluplně volný čas využitím pestré nabídky činností. Zvolené postupy vedly účastníky k otevřené komunikaci, schopnosti naslouchat ostatním, být ohleduplný vůči druhým a nést v přiměřené míře odpovědnost za svou osobu a své zdraví. Sledovaný průběh i záznamy o činnosti svědčí o účelném kombinování pobytu v hernách s venkovními aktivitami systematicky zaměřenými na ekologii, hru, relaxaci a pohybový rozvoj žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky školy jsou za poslední roky vyrovnané. Přibližně 70 % žáků dosahuje vyznamenání (na prvním stupni kolem 90 % žáků), neprospívající žáci se nevyskytují nebo jsou jejich počty v jednotkách případů. Škola se po mnoho let každoročně účastní komerčního testování SCIO pro páté a deváté ročníky. Jeho analytické výsledky jsou vyučujícími konzultovány v metodických orgánech, srovnávány s výsledky školy i jednotlivých žáků a jsou přijímána konkrétní opatření nejen pro přípravu žáků k přijímacímu řízení. O jeho výsledcích jsou informováni zákonní zástupci. Počet udělených pochval opakovaně výrazně převažuje nad množstvím uložených opatření k posílení kázně. Počet hodin omluvené absence v průběhu školního roku 2021/2022 narostl na předcovidovou úroveň. Neomluvená absence se vyskytla u jednotlivců. Snížený stupeň z chování se za poslední roky vyskytl jen výjimečně, a to v souvislosti s neomluvenou absencí.

Vyučující v základní škole průběžně sledují dosažené výsledky i celkovou připravenost žáků k navazujícímu vzdělávání. Udržují si trvalý přehled o aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností. Standardní hodnoticí nástroje odpovídají jejich věku a zahrnují nejčastěji aktivitu během výuky, rozsáhlejší písemné práce v hodině nebo krátká písemná opakování. Méně efektivní ověřování znalostí u tabule nebo v lavici se vyskytuje jen v menší míře. Na obou stupních školy si žáci vedou sběrná portfolia, kam se přehledně zakládají práce ze všech vyučovacích předmětů a jsou využívána ke sledování formativního posunu při srovnání výsledků souhrnných prací z cizího nebo českého jazyka na začátku a konci školního roku. Pozitivně jsou oceňovány také projevy snahy a zájmu žáků o zapojení do činností ve výuce. Ve škole se pravidelně hlásí ke studiu na nižším stupni gymnázia kolem deseti žáků, z nichž je většina následně přijata. Z devátého ročníku se cca čtvrtina žáků hlásí na učební obory. Škola získává zpětnou vazbu od svých absolventů při setkáních na školních akcích nebo během náborů středních škol.

Školní poradenské pracoviště tvoří dva výchovní poradci, metodik prevence a školní psycholog. Pracoviště plánuje specifickou prevenci pro jednotlivé ročníky. Za účasti ředitelky školy projednává výukové i výchovné problémy žáků, ze kterých jsou vedeny přehledné zápisy s návrhy dalšího postupu a prevence. Pracovníci školního poradenského pracoviště se snaží řešit vzniklé situace obratem v rámci svého každodenního vzájemného kontaktu. Navrhují postupy u výchovných problémů žáků, konzultují prevenci školní neúspěšnosti a vedou evidenci vývoje náročného chování žáků. Škola postrádá pozici speciálního pedagoga, který by zastřešoval komplexní vedení a projednání odborné dokumentace se zákonnými zástupci, metodicky vedl asistenty pedagoga a vyučoval kvalifikovaně předmět speciálně pedagogické péče. Podle vyjádření učitelů je pro vzdělávání a příznivé klima v organizaci vysoce přínosná funkce školního psychologa. Ten

každoročně provádí na začátku školního roku vstupní sociometrii tříd, pracuje s jednotlivými žáky podle jejich zájmu nebo potřeb učitelů, účastní se v roli supervizora oficiálních jednání se zákonnými zástupci nebo pracuje s modelováním profesní orientace žáků.

Oblast prevence, osobnostního a sociálního rozvoje žáků škola naplňuje nejčastěji prostřednictvím celoškolních akcí a projektů, které si učitelé ve spolupráci se školním žákovským parlamentem většinou připravují sami. Každoročně organizují Den prevence, Den zdraví nebo projekt Finanční gramotnost, ve kterých jsou účelně naplňována vzdělávací průřezová témata. Setkání u vánočního stromu a družební klání s polskou školou z Mikołowa a slovenské Ilavy plní především společenskou a sportovní funkci. Zřizovateli i školské radě jsou každoročně poskytovány základní koncepční záměry, dokumenty a plány. Nadání žáků škola rozvíjí prostřednictvím novinářských kroužků (na prvním i druhém stupni), které vydávají časopisy Klimkováček a Klimix. Škola podporuje zapojení nadaných žáků účastí ve školních kolech olympiád a zájemci mohou rozvíjet své ekologické cítění na školních akcích jako je Den Země nebo při sběrových aktivitách školy.

Školní družina prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Vychovatelky velmi dobře využívají možnosti, které nabízí prostory školy (žákovská kuchyňka, sportoviště) a její okolí. Naplňování výchovně vzdělávacích cílů ve školní družině je vyhodnocováno na základě zapojení a úspěšnosti žáků v soutěžích, či z verbálních a praktických výstupů jednotlivců i skupin.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 došlo ke zvýšení celkového počtu žáků o 14 % a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami o 28 %. V této souvislosti se zvýšil počet asistentů pedagoga na sedm.
- Došlo k modernizaci budovy školy a odborných učeben (laboratoř, technická učebna, venkovní přírodovědná učebna).
- Závěry a doporučení z minulé inspekční činnosti týkající se využívání sebehodnocení a shrnutí učiva na závěr výuky, vedení zápisů v třídních knihách, proškolení učitelského sboru v oblasti práce se žáky dysfaktiky i splnění kvalifikačních předpokladů u specializovaných funkcí byly realizovány.

Silné stránky

- Vedení školy a pedagogové aktivně spolupracují při vzájemných hospitacích, plánují svůj osobní rozvoj, předávají si zkušenosti z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a vyhodnocují výsledky vzdělávání žáků.
- Škola podporuje zdokonalení pedagogických dovedností začínajících pedagogů.
- Vedení školy se zapojením do projektů a efektivní spoluprací se zřizovatelem daří úspěšně zajišťovat příznivé materiální podmínky, které pedagogové využívají ke zvýšení efektivity výuky.
- Ve výuce pedagogové často volí soubor pestrých a účinných metod a forem výuky, který směřuje k naplnění a vyhodnocení stanoveného vzdělávacího cíle.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící pozice speciálního pedagoga neumožňuje ve všech případech zajištění komplexu odborných, organizačních a metodických činností při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- V menší míře jsou zařazované aktivity založené na kritickém posuzování poznatků z různých informačních zdrojů a na diferenciaci výuky směrem k žákům s podporou, ale hlavně k žákům pracujícím rychlejším tempem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zhodnotit různé možnosti zajištění rozšíření školního poradenského pracoviště o pozici speciálního pedagoga.
- Zaměřit vzdělávací a kontrolní činnost ve výuce na co nejširší využívání práce se zdroji informací a na posuzování i prezentaci získaných poznatků.
- Identifikovat žáky pracující rychlejším tempem a výbornými výsledky v nejrůznějších oborech a poskytnout ve výuce širší podporu rozvoje jejich nadání.
- Realizovat preventivní opatření k omezení úrazovosti především ve výuce tělesné výchovy.
- Řešit rozšíření prostor pro běžnou výuku tak, aby nebyla na úkor kvality poskytované výuky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Tvořivá škola Klimkovice platný od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program školní družiny S kamarády jsme tu rádi platný od 1. 9. 2016
3. Matrika základní školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
4. Dlouhodobý plán, koncepční záměry a úkoly v období 2019 – 2025 ze dne 1. 9. 2019
5. Hospitační záznamy vedení základní školy vedené ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
6. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
7. Zápisy z předmětových komisí a metodických sdružení ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
8. Výroční zpráva o činnosti školy 2021/2022
9. Souhrnné výsledky SCIO žáků pátého a devátého ročníku ve školním roce 2021/2022
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 27. 8. 2022
12. Plány osobního pedagogického rozvoje ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
13. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2022/2023
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
15. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedené ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
16. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy pro školní rok 2022/2023 (vybraný vzorek)
17. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Ivana Marková, Ph.D.,
školní inspektorka

Mgr. Jana Svačinová,
školní inspektorka

Mgr. Kateřina Anastázie Valasová,
školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.